

الرسالة

رسالة

١٣٣٠ ●

وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ ديني ، علمي ، ادبى ، سياسى هفتة لق جموعة اسلامية در

— — —

صاحب و مدرس مسئول : ع . اشرف اربب

جلد ١ — ٨

١٥ جاذی الاول ١٣٣٠ نجاشیہ ١٩ نیسان ١٣٢٨

عدد ٩ - ١٩١

أَمَاوِي لَا يُغْنِي الزَّرَاءَ عَنِ الْفَقْرِ
إِذَا حَسْرَجَتْ يَوْمًا وَضَاقَ بِهَا الصَّدْرُ
نَهَايَةٌ ۝۝ سَنَةٌ هِجْرِيَّةٌ رَمَضَانُكَ يَكْرَمِي دَرَدَنَهُ بَغْدَادِيَّ تُرَكِ
أَيْتَدِيَّ .

عُرْهَيْهُ وَازْنَجَهُ وَالْمَسْنَكُ وَفَاتَ أَيْتَدِيَكَنِي آَكَلَادِيَّ ، بَلْ چَوْقَ
مَحْزُونَ اولَدِيَّ ، غَمْلُر ، كَدَرَلَرِيَّهَنَهُ قَالَدِيَّ ؛ آرْتَقَ دَهْرَكَ بَرَوَالْمَهْسَنِيَّ دَهَ
كَنَدَنَهُنَهُ اسِيرَكَدِيَّكَنِي آَكَلَامَشَدِيَّ . بَوَادَنَهُ ، مَعْرِينَكَ اسْبَابَ
تَرَهَدَنَدَنَرِ ، دَنِيَادَنَهُ نَفَرَتَ اِتَّمَشَدِيَّ .

بَغْدَادِه شَوَّيْلَهُ بَرَ مَاجِراً اَولِشَدِيَّ ؛
فَيلُوسُوفَ ، شَرِيفَ صَرْتَصِي ايلَهُ بَرَابَرَ بَرَجَعَ اَدِبَادَه بَولُونِيُورَدِيَّ .
شَاعِرَلَرِكَ سَوْزِي اولُوِيُورَدِيَّ . شَرِيفَ : — مَتَنِي نَكَ شَعْرَلَرِيَّ سَومَ
دَيَّدِيَّ وَشَاعِرَيَّ چَكَشِدِيرَمَكَه باشَلَادِيَّ . مَعْرِيَّ : — « حَقَكَ يُوقَدَرَ ،
لَكَ يَامِنَازَلَ فِي الْقُلُوبِ مَنَازَلَ

شَعْرِيَّ ، شَاعِرَكَ باشَقَهُ هِيجَ بَرَ شَعْرِيَّ اَولِمَاسَه يَنَهُ كَافِيدَرِ . » دَيَّهُ
مَتَنِي مَدَافِعَه اَيْتَدِيَّ .

شَرِيفَ ، بُونَى طَوْنِجَه فَيلُوسُوفَكَ بَحْلَسَنَ اخْرَاجَ اِيدِلَسَنِي اَصَرَ
اَيْتَدِيَّ . موَمَالِيَهَكَ بُوقَدَرَ نَاشِنَاسَاهَه مَعَامَلَهَسِي تَعِيبَ اِيدِلَدِيَّ . فَقَطَ
شَرِيفَ :

— بُوَآدَمَ ، بَاكَا سُوكُويُورَ . چَونَكَهَ
وَإِذَا أَنْتَكَ مَذْمُونَ مِنْ نَاقَصِ
فِي الشَّهَادَةِ لِي بَائِنَ كَامَلَ

ديَّكَ اِسْتَهِيُورَ . يَوْقَسَه مَتَنِي نَكَ دَهَا كَوْزَلَ قَصِيَّهَلَرِيَّ ، شَعْرَلَرِيَّ
وَارَكَنَ بُوقَصِيَّهَنَكَ صَدَرِيَّ اِيرَادَ اِتَّمَكَدَنَهُ مَقْصَدِي نَهَرَ ؟ » دَيَّدِيَّ .
مَتَرَجِيَّ وَارَ

عبداللطيف نوزاد

تَلَاجِنَ

قلبيج ديني

ایکنچی باب

موسی (ع. م) ک توپندنده ارعالله قدر مرسی اللہ
ما بعد

« مُوسَى (ع. م) وَبْنِي إِسْرَائِيلَ اللَّهُ بُونِي تَفْنِي اِيتَدِيلَرِ . [۱] وَدِيدِيلَرِ ؛ اللَّهُهُ تَفْنِي اِيدِه جَكْمَكَهَ چَونَكَهَ : شَانَ وَجَلَالَ ايلَهَ مَظْفَرَ اولَدِيَّ ،
بَارَكَيَّ وَسَوارِسَنِي دَكَرَهَ آتَدِيَّ . » « فَرَعَونَكَ عَرَبَلَرِيَّ ، مَعْيَنِي وَكَنَدِيسَنِي
دَكَرَهَ آتَدِيَّ : مَنْتَخَبَ قَرْمَانَدَلَرِيَّ دَهَ بَحْرَاحَرَدَه بُوغُولَدِيلَرِ . [۲]

« بَنِي إِسْرَائِيلَ بَادِيَهَلَرِيَّ كَبُوبَ رَفِيدَنِ Rephidin دَهَ چَادرَ قَوَرَدِيَّ .

[۱] تَلَوَدَه كُورَه آکَازَه شَادِي ايلَهَ . [۲] تُورَات — سَفَر خَرْجَ .

اَيْتَدِيَّ . بَغْدَادَه اوْنَكَ زَمانَنَه « مَدِيَّةَ الْعِلْمِ وَالْفَلَسْفَةَ » ، « دَارَالْهَدَىَّةَ وَالْحَكْمَةَ » اَيْدِيَّ . رَسَالَه لَرَنَدَنَه بَرَنَدَنَه بَغْدَادِيَّ شَوَّيْلَه وَصَفَ اَيْدِيَورَ :
« بَغْدَادِه اَعْلَمَيَّ ؟ جَمَرَةَ الْعَقْبَةَه چَاقِيلَ طَائِشَنَدَنَه ذَهَا چَوْقَ ،
خَاصِرَدَه صَوْدَنَه دَهَا بَولَ ، جَابِرَه دَهَ حَيَانِي دَنَ دَهَا اوْجَوزَ ، يَمَامَهَه
جَزَرِيدَه دَهَا يَقِينَ بَولَدَمَ . »

بَغْدَادِه حَكْمَتَ يُونَانِيَّه وَفَلَسْفَهَه هَنْدِيَّه تَدْرِسَ اِيمَكَ ،
« بَيْتُ الْحَكْمَه » دَه بَولُونَانَ بُو آثارَ مَتَرَجَهَنَه يُونَانَ ، رُومَا ، هَنْدَ
فَيلُوسُوفَلَرِيَنَه فَكَرَلَرِيَّه وَاقِفَ اُولِقَ اِيْچَونَ كَيْتَمَشَ اَيْدِيَّ . چَونَكَهَ
هَارَوَنَرِشِيدَه بَغْدَادِه بَرَ كَتَبَخَانَه تَأْسِيسَ ايلَهَ هَرَدَلَوَ كَتابَلَرِيَّ
طَوْبَلَامَشَ ، خَلَفَلَرِيَّ جَمَعَ كَتَبَه وَتَرْجِمَهَه آثارَدَه دَوَامَ اِيدَه دَرَكَ
بُودَارَالْكَتَبَ ، عَالَمَكَ اَكَ مَبْرُورَ ، اَكَ خَيْرَلَيَّ كَتابَخَانَهَلَرِيَّ صَيْرَاسَه
كَيْمَشَدَرَ . بَودَرَه بَغْدَادِه « بَهَاءَ الدُّولَه » كَتابَخَانَسِيَّه دَهَ وَارَ اِيدِيَّه
قَرْنَ رَابِعَ هَجَرِيَّ اوَاخِرَنَه تَأْسِيسَ اوْلَمَشَدِيَّ ؛ شَهَرَ مَذَكُورَ عَلَمَاءَ
ادِبَ ، مَعْلَمَيَنَ ، فَقَهَهَا ، مَحْدُثَيَنَ ايلَهَ طَلَوَ بَولُونِيُورَ اَيْدِيَّ . اِيشَتَه
بُوكَا بَنَاءَ مَعْرِيَّ ، بَغْدَادَه جَانَ آتَدِيَّ وَ ۲۹۸ سَنَهَسَنَه دَاخِلَ اولَدِيَّ .
بَغْدَادَلَيلَرِ ، فَيلُوسُوفَكَ شَرْفَ قَدَوْمَنِي خَبَرَ آلَيَّرَ آمَازَ مَشْتَاقَانَه بَرَ حَسَنَ
قَبُولَ كَوْسَتَرَدِيلَرِ ؛ بَرَزَبَرَرَ ، طَاقِمَ طَاقِمَ مَشَارَالْهَيَه اَطْرَافَه طَوْبَلَانِيُورَلَرِدِيَّ .
چَونَكَهَ صَيْتَه هَرَ طَرْفَ طَوْتَمَشَدِيَّ . بَغْدَادَلَيلَرِ آرَهَسَنَه بَرَ بَحْقَ سَنَهَيَ
تَجَهازَ اِيَّهِينَ بَرَ مَدَتَ قَالَدِيَّ . بَواشَادَه مَعْرِيَدَنَه عَلَمَ وَادَبَ تَلَقَ
اوْلَوِيُورَدِيَّ ؛ بَرَ طَرَفَدَه عَلَمَوْ فَلَسَفيَه ايلَهَ مَشْغُولَ اوْلَوِيُورَدِيَّ ، كَاهَ
اَفَوَاهَنَه ، قَسَمَهَه كَتابَلَرِدَنَه اَخَذَ فَلَسَفَه اِيدِيُورَدِيَّ ، اوَيلَهَه كَهَ قَوْجَه
مَعْرِيَّ ، فَلَسَفَهَه بَلْ يُوكَسَلَدِيَّ وَمَعَاصرَيَانَدَنَه بَرَ چَوَقَلَرِيَّ قَارَشِيسَنَه
كَنَدِيَّه كَوْسَتَرَدِيَّ .

بَغْدَادَ سَفَرَنَدَنَه بَكَلَهَدِيَّه غَايَهِي تَأْمِينَ اِيدَنَجَه آرْتَقَ عَوْدَتَ اِيمَكَ
اِيَّسَهَه دَهِيَّ . فَقَطَ بَغْدَادَلَيلَرِ ، بُونَى حَسَنَ اِيدَرَ اِيمَزَ فَيلُوسُوفَكَ فَرَاقِ
كَنَدِيلَرِيَّه بَلْ كَرَانَ كَلَدِيَّ ، حَكَيْمَيَّه مَرَامَنَدَنَه وَازَ كَيْرَمَتَ اِيَّسَهَه دَهِيلَرِ .
مَالَ ايلَهَ ، كَوْمُوشَلَرِ ، آلتَونَلَرِ ايلَهَ اَطْمَاعَ اِيمَكَ اِيَّسَهَه يُورَلَرِ اَيْدِيَّ .
فَقَطَ هَيَّهَاتَ ، هَيَّهَاتَ ... مَعْرِيَ كَبِي بَرَ فَيلُوسُوفَ بَوِيلَه شِيلَه آلَدَانَامَازَ
اَيْدِيَّ ، اَبُو العَلَاءَ بَغْدَادَه اَحْسَانَ دَكَلَ ، عَرَفَانَ اِيَّسَهَه مَكَ اِيْچَونَ كَتَمَشَدِيَّ .
بَغْدَادَلَيلَرِ كَجيَلَرِنَه دَكَلَ ، صَدَرَلَرِنَه اوَلَانَه مَطْلَعَ اُولِقَ اِيْچَونَ شَدَ
رَحَلَ اِتَّمَشَدِيَّ . بَغْدَادَه ، آلتَونَه دَكَلَ ، اَدِبَنَه طَمَعاً زَيَارَتَ اِتَّمَشَدِيَّ ؛
بُونَكَچَونَ كَنَدِيَّه نَهَرَضَ اوْلَوِنِيَّه اَمَلنَدَنَه وَازَ كَيْرَهَه مَدِيَّ ، بَلَدَسَه
پَارَچَهَه فَيلُوسُوفَكَ بَغْدَادِه قَلْمَقَ اِيْچَونَ مَالَه تَرَغِيبَ اوْلَوِنَدَوَغَهَه ،
فَقَطَ قَبُولَ اِتَّمَيَّكَه دَلِيلَرِ :

« بَنَمَ بَغْدَادَنَه آيَرَلَقَ اِيَّسَهَه دَيَّكَمَيَّه حَسَنَ اِيدَنَجَه يُورَكَارِيَّ ،
آيَدِيلَرِ ، كَوْزَلَ كَوْزَلَ سَوَزَلَرِ سَوَيلَدِيلَرِ ، كَنَدِيلَرِيَّه بَرَابَرَ قَلَمَامِيَّ
آرَزوَ اِيتَدِكَارِيَّه بَيَانَ ايلَهَ قَاعِتَكَه نَهَيَ اِيتَدِيَّ ، اَعْتَيَادَمَلَه خَوَشَ
كَورَمَدِيَّه بَعْضَ تَرَغِيَّاتَه پَولَونَدِيلَرِ . »

کوستیر ایدی . بناءً عليه : به نوع جرم و کبارک محو و رفی اصرانه داشت اک بیویک و مدھنیت بجازاتلر، شدتار اختیار او لوردی . شاید بر قبصه بولیه بر فعل ایله متهم اولوبده اجرا ایدیلن تحقیقات نتیجه سنده الله واحد حقیقیت یزینه کاذب معبودلر اقامه ایتش او لورلری تین ایدرسه بوتون سکنه بلاستنا قیلیچدن پکیر طوب حتی جانلی حیوانات بیله بر اقیلماز ایدی . بیویک غنائم بر محله بیغله رف احراق ، شهرده خاک ایله یکسان ایدیلر ، علاوه آن بولیه بر جرمہ بناءً تخریب ایدلش شهری تکراراً اعماره تشیث ایده بکل ایچین لعنت او لوردی .

بر شخصی (پترستلک) ایله محکوم ایمک او فره ایکی شخصک شهادتی کفايت ایدری ؟ محکوم برموقده عموم بخی اسرائیل طرفه ن رجم ایدیلرک اولدریلر ، آنچق ایلک طاشرلری شاهدلر آثار ایدی [۱]

حضرت موسی جناب حمله کلام ایچین طوره چیقمشی دیدک . آنچق مشار ایلک مدت غیبوی اوزادیتندن بخی اسرائیل آلتین دن بربوزانی هیکلی یا بوب آنی کندیلرینه معبود اتخاذ ایله دیلر . حضرت موسی طور سینادن عودت ده اهاهای بی چیپلاق اوله رفق بویت فارشیسته تعبد ایله مشغول بله . بونک او زرینه موسی (ع . م) اردوا کا هک او کنده توتف ایدوب کیمبلرک الله تعالی طرفندن اوله یعنی صوردی و « کیم الله طرفندن ایسه بکا کلین ! » دیدی . بوتون (لاوی) قبیله بی او غلری آنک اطرافه طولاندیلر . موسی (ع . م) آزه دیدی که : « بخی امیر ایلک الله تعالی بیوریور که هر بر کن قیلیجنی یانه طافسین . بوتون اردوا کا هده قاپیلر قلیه کیروب چیقه رفق هر کس برادری ، هر کس آرقه داشنی ، هر کس قومش موسی قبل اینسین . » ولاوی او غلری حضرت موسی (ع . م) لک دیدیکی کی پایدیلر . اوراده او کون همان او ج بیک کیشی تلف اولدی [۲]

بوندن صوکره (سفر الاعداد) ده ایعنی توراتک در دنی کتابی بخی اسرائیلک صرف دین نامنه کنیانیلری تمامیه قتل و اعدام ، شهرلرینی محو و تخریب ایتدکلری ، عموری لرک حکمداری (یعون) ایله اهالیسی قلیچ آغزی ایله محو ایله دکلری کوریورز . بخی اسرائیل آنلرک آراضیسی قصابات و بلادی ، آلوب بوراده توطن ایتدیلر . « موسی (ع . م) جاسوس وظیفه سیله (جا رز) کون دردی ، آنلرده تصادف ایتدکلری قبصه بیورودیلر . باشان حکمداری (اوغ) آنلره قارشی کیتندی . (ادریس) ده محاربه ایتدیلر . » اوغ منلوب اولدی . بو خصوصده کتب مقدسه اسرائیلیه ک ویردیکی معلومات شویله در : « بولیه جه آنلر (یعنی بخی اسرائیل) آنی (یعنی حکمدار اوغی) واو غلاری بی واه ایلسی محو و اعدام ایتدیلر ، تا که آنلردن صاغ فرد قادی و مملکتبری ضبط ایتدیلر ... [۳] »

بو وقایعک آلتی اوله رفق حضرت موسی نک محارباته عسکر سویله نصل حذک ایدوب بوتون (مدیان) نفوس ذکوری و مدیان حکمداری قتل ایله دیکنی او تویورز . بو وقده بخی اسرائیل مدیان اهالیسک هپ قادیلری ایله چو جقلری اسیر ایدیورلر . جوانانه و از نجیه قدر هر شیئی یاغما ایله بیورلر . محاربلر بو حالده حضرت موسی (ع . م) ک حضوریه کلنجه مشار ایله دیور که : « جو جفلر ارکاک اولانلرینی وأوجله بر ارکاک ایله یائش اولان قادینلری عمومیته قتل ایدک ، آنچق قز چو جقبری واوجله بر ارکاک که یاتامش قادینلری کنديکن ایچین مانلایک ... [۴] »

نهاشت ، حضرت موسی (ع . م) قومی اارت مملکتندن (یعنی صردن قورتا رده ن ورق سنه چولده دولاشدیروپ (سود و بال آفان مملکت) لک (یعنی ارض موعود) حدودینه ایصال ایتدکدن صوکره بر چوق تبلیغات مهنه و عالیه دینه ده بولیور ، کوزلری مؤبدآ قبانادن بوجه انده ارض موعودی

[۱] وید - میلانک (موسوبیلرک تاریخی) او چنچی کتاب

[۲] تورات - سفر خروج - او تویز ایکنچی باب . بر روایت کوره مقتولین ۲۲۰۰۰ ایکنچی روایت نظرآ ۱۰۰۰ کیشی ایش .

[۳] سفر الاعداد - بکری بر نجی باب . [۴] سفر الاعداد - او تویز بر نجی باب .

بوراده عمالقه کلدی . بخی اسرائیل الله جنک ایتدی . موسی (ع . م) رفیقلرینه اصر ایتدی که : ایچلرندن مخاربلر آیریلوب عمالقه ایله جنکه چیقیمنیز . و موسی (ع . م) یارین بن داغک تپه سنده عصای الهی آلدده اوله رفق دوره جنم دیدی . بخی اسرائیل موسی (ع . م) لک دیدیکی کی پایدیلر ، عمالقه ایله جنک ایتدیلر . بخی اسرائیل ده عمالقه ایله قومی (قلیع آغزی ایله) پریشان ایتدیلر . موسی (ع . م) دیدی که : جناب حق عمالقه ایله اولاد و احفادلرینه قدر حرب ایه جک [۱]

بنی اسرائیل صوکره دن ناز صحراء نده چادر قورمش لردی که : (دقالوغ) ایله بر چوق احکام دینه دها موسی (ع . م) طرفندن ایشته بوراده تبلیغ او نمی ده ، شریعت موسویه نک بعض احکامی شو زمینده در . « حیات ایچین حیات . کوز ایچین کوز ، دیش ایچین دیش ، آل ایچین آل ، آباق ایچین آباق ، یقه ایچین یقه ، یاره ایچین یاره ، غوغای ایچین غوغایه . [۲] »

شورایی ده . شایان دقت در که : یه دیلرک قوانین اساسی سنده صافیت عبادت احکام جزائیه ایله تحت محافظه بی آلمش و او دوره و اهالینک حالت دماغیه منه کوره قبول ایدیلن صراسم مذهبیه ده بونی تقیید ایله من ایدی . بخی اسرائیلک ، فرعون ایله عنوه سنک صورت معلومه ده بحر احر صولری ایچنده غرق اولاسی او زرینه شکرانه اوله رفق عرض در کاه متعال ایتدکلری تقییات عبودیت کارانده « معبودمن مخاربه جیدر . و اسخی الله در : فرعونک عربه لری : و معنی دکره آتدی ، منتخب قوماندانلرینی ده بوندی [۳] دیمه لری شایان دقتدر .

بو معجزه بی متعاقب بخی اسرائیل چول ایچیندن کچرک (ریضین) جوارنده چادر توردیلر . بوراده (عماده) قوی کلوب آنلرله جنک ایتدی . موسی (ع . م) حضرت یوشع دیدی که : « عسکر آیروب کیت و عمالقه ایله جنک ایت . یارین بن جبلک زرده آلدده ایله عصای الهی دورا جنم . یوشع (ع . م) آنک دیدیکی کی پایدی . عمالقه ایله محاربه ایتدی و حضرت موسی و هارون جبلک زرده جیدلر . یوشع (ع . م) عمالقه بی قیلیچ آغزی ایله پریشان ایتدی . موسی (ع . م) دیدی که : جناب حق عمالقه ایله نلا بع نسل جنک ایده جک [۴] »

بوندن صوکره بخی اسرائیل سینا چوللرنده (دقالوغ) یعنی توراتک و صایای عشره بی و شریعت موسویه نک بر طاقم احکامی موسی (ع . م) طرفندن تبلیغ او لندی . احکام مذکوره دن بر پارچه بی شودر : سن حیات ایچین حیات . کوز ایچین کوز ، دیش ایچین دیش ، آل ایچین آل . آباق ایچین آباق ویره جک یاقق ایچین یاقیله حق . یارالاما بیه قارشی یارالله حق . غوغای ایچین غوغایه دوچار اوله جفسک ! [۵] »

بو وسیله ایله شونقطه بی ده ایضاح ایدم که : یهودیلرک قانون اجتماعیلرینک ماده اساسیه سی اولان « صافیت عبادت » یعنی الله بی مثل واحده ایغان کیفیتی او دور . عا . صراسم دینه دن ماعدا قوانین شدیده سیاسیه و جزائیه ایله ده تحت تأمینه آیینه ایدی . ف الحقيقة بو قوانین جزائیه نک شدی نظر دقی سجالب بر نقطه بیه قدر راصل اولش در : چونکه : پترس-لک ، مشرکلک هم حکومتک سلامتنه : هم ده عظمت الهیه قارشی ایکی قانی بر جنایت عد او لورد .

سعادت مایه نک واسطه استراری آنچق ایمان عمومی ملیک تأمیننده مکنوز بیلیزوردی . تک بر شهرده ، حتی تک بر شخص طرفندن از تکاب اولان قباختن ، اعتقاد مزاق ، قحط ، طاعون و بوکا مائل بر چوق بلایای هول انکیز ایله بوتون بخی اسرائیل . یاری بی محو و خراب ایمک استعدادی

[۱] سفر خروج . [۲] سفر خروج . [۳] تورات - سفر خروج - اون بیه بیه . [۴] تورات - سفر خروج - اون بیه بیه . [۵] تورات - سفر خروج - بکری بر نجی باب .

بر قایق کون بو عمارانده او طوردق . خدمتجمیز اولدینی خالدہ عمجه مک یمکنی پیشیریبور و خدمتندہ بولونیوردم . عمجه زادم (سردار سرور خان) ده برادر منزدہ اولدینی خالدہ پدرینک قرق کون سورن خسته لغندہ ایکی دفعه باسانک یانه کلشیدی . بانه بومدت طرفندہ یاندن آیری تاریخمه و کنديسی او غلندن زیاده سودیکمه رغمًا عمجهم ینه بجی پاک سومنزدی .

بر کون ، عمجه مه هدیه او ملق او زره برمقدار زردالی کتیر مشلردى . صیتمه نوبتی بر کون اول کسیلمش و تکرار باشلاماسی محتمل بولونش اولدینهندن پرهیز ایتمه سی توصیه ایله دم ، دیکله مه دی ، کمال اشتہا ایله زردالی یمکه باشладی .

— بوقدر و قدر ، کیچه او یقولینی فدا ایده رک خدمتکزدہ بولوندم . بر پارچه ایلشمه کن اوزرینه بندہ بر از راحت ایده جکم صیراده پرهیزی بوزیورسکز ، یکیدن خسته لانا خقسکز . دیدم . سوزمه قولاق آصادی و زردالی ی تمامیه کوچوردى .

عمجه مک سوز دیکله مه من لکی ، خصوصیله شو پیس بوغاز لئی بجی قسا خالدہ مایوس ایتدی . خصوصیله کن دیسی تداوی ایچین سلاحی صایشمده متاثر بر افشدی . آرتیق طور امامد ، اذن الارق (تربت عیسی خان) ه متوجهای یوله چیقدم و بر کیچه ایچنده ایکی منزه لک یول قطع ایتمد . بوقدر سرعت الترامک سبیلی ، بولداشلر مک اتفاقیه کافی پاره م بولونمادینی کی کوندو ز بن ده هوانک فوق العاده صیحاق اولما ماسی ایدی .

(تربت) ه واصل اولونجه شاهزادکاندن برینک اقامتاکاهنده منزل اتخاذ ایتمد . عمجهم ایچین ده تدارکانده بولوندم . شاهزاده طهرانه کیتمش اولدینهندن کن دیسیله کوروشمه دک . (حاجی حسن علی) اسمنده اصلاً هر اتالی اولوب بر قایق سه در بوراده تجارته کسب ثروت ایله مشن بر ذات نزد مه کادی و :

— یوزبیک کابل روپیه سنه مالکم ، ایکی ، اوچ یوزبیک قران ده باشقه لرینک پاره سی حامل . بناءً علیه مصرف ایچین نه قدر پاره یه احتیاج جکز وارسه اقراغن ایتمه یه حاضرم . دیدی .

— اطفکزه تشكرا یمکله برابر استقراره متجلسرا اولا مام . چونکه ایده جکم بورجی شیمدیلک تو سیه ایله یه بیله جک بر خالدہ دکم . فقط مدت اقامتمزدہ ارزاقزه آتلر مزک ییه جکنی سزدن قبول ایده بیلردم . دیدم . آنکی کون صوکرا عمجهم کلدی . حاجی حسن ، اونک مصرفی ده عهده سنه آلدی .

بولداشلر مزک البسه سیله آت طاقلر من اشای سفرده اسکیمشدی . حاجی حسن ، بونلری تجدید ایتمک تکلیفندہ بولوندی . عمجهم ، بو تکلیفی قبول ایله دیسیه ده بن دد ایتمد . چونکه تجارت بر آدمک بزه کوستر دیکی محبتہ اغتراراً او زه رینه بوقدر یوکله نمک مناسبتسزا ولا جقدی . بوراده عمجهم ، پرهیزی بوزدینی ایچون تکرار خسته لاندی . اون کون داها خدمتندہ بولوندم .

بر کره جک کوره بیلماک ایچین یوکک بر نقطه به چیقورق انظاری او کنده کی محشم منظره یه ناظر اولدینی خالدہ یوز یکمی یاشنده ، لکن بتوون قوای فکریه و بدنیه سنه صاحب تسلیم روح ایله یور . « شیمدی یه قدر کیمسه مشارالیه مرقدیسک نرده اولدینی او کرنه نهمه مشدز . [۱] »

بن بر مسلم اولق صفتیله حضرت موسی (ع . م) لک هویت واجر آته معارض او لقندن تبریه نفس ایدرم . ذاماً بوله بر قصدیه مقر و نیم دخی غیر ممکندر ، بن . بالکس ، مشارالیه بو جهانه جناب حق طرفندن ارسال بیورلش برجی منتخب ذیشان دیه تقسیس ایلرم . بنم بو فصله کوستر مک ایسته دیکم آنچق شود رکه : او قو دیغمه نظراً حضرت موسی دین الهی دیه ایمان ایله دیکی احکام و عقائیدی نشر . تعییم و تثیت . ایچین شدت و قبیح استعمالندن کری دور ما مشلردر . آنچق بعض مؤلفین ؛ خصوصیله حتی دیس خرستیانیله پروشیاب اولش بر طاقلری بجی مشارالیه اجر آن مسطوره سی حقنده شدتی بر لسان قو لان مشلردر . بومیانده مشهور Thomas Paine (توماس - پین) مطالعاتی بروجہ آتی بیان ایتش در [۲] :

« کتب مقدسه نک تصویرینه کوره بو احوال غایه تحیلا نمک واصل اوله بیله جکی درجه مدهش ، مؤلدر . شاید بو بیانات دوغرو عداولنورسہ حضرت موسی (ع . م) لک دین براهه سی ایله محاربات متسلاهی ایلک ایجاد ایلهین و هیچیج بر ملتك تاریخنده تصادف اوله ما یه حق ظلملری ، دین ماسکه ی آلتند اجرا ایدن بر آدم اولما ی لازم کلیر . نیمه کم : (سفر الاعداد) ده بیان اولدینی اوزری ارکا چو جفلرک و بر اوچه بر ارکله یا تمش فادیتلرک قتلی بو نوع ظلملردندر . تکرار ایدر زکه بو خبرلر دوعرو ایسه هر هانکی بر دور تاریخنی ده نام بشری تذلیل ایدن ظلمه ایچن ه مشارالیه . بیوکنے تصادف اوله مامق ایجاد ایدر . ایشته بر امر رک : کوچوک ارکا چو جفلری والده لری قتل ایدریبور ، کرمه ای ، با کرمه لری تعرضا نه معروض قیلیور .

[۱] تورات اجزا سندن بشنجیسی اولوب Deuteronomy (دو ترمه نوی) دینلین جزئیک . که شریعت ثانیه یاخود تاکید شریعت معنا سیله ترجمه او لنه بیلیز - او تو ز در دنگی باشه مراجعت .

[۲] موی الیک The age of Reason یعنی « عصر و دور حکمت »، یاخود « دور محاسنکه » نام اثری . ایکنیجی قسم . (توماس - پین) لک متقول سوزلری بالطبع بو ارک محربینه عائد اوله باز . کن دیسی دخی بو سطر لری نه ایچین دلیل صورتندہ استعمال ایله دیکنی سویله یور . مسئلله نک حقیقتده « قبیح دینی » لقبنے هانکی دینک لایق اوله جغی استنتاج ایچین وثیقه بیطرفانه جمعنده عبارت اولدینی دو شو نمی در .

ما بعدی وار مترجمی

علی رضا سیفی

افغانستان

امیر عبد الرحمن صانع

ما بعد

— بز غریب اولدقدن باشقه خسته من وار . اللهک مالی ، اللهک عاجز بر قولنه معاونت ایمک اوزرہ کسدم . دیه رک اعتراضلری کسیدردم . اوکون اقشامه قدر چالیشوب چالا دام ، اولدسجه برسدیه وجوده کتیزدم . عمجهمی ، اوسته یاتیر دقدن یصوکرا عیسی خان تر به سنه عازماً یوله چیقدق و (کاریز شهزاده) ده نیلن موقعه کادک . بورانک صویی لطیف وهواسی صاف اولوب ایچه بنالرده یا پیلمشدی .